

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. III. Præcipuus Votorum & regularum scopus, est assequi
perfectione[m] Charitatis in supremo gradu, qui cœlestem vitam imitatur,
& mortificat terrenam

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

CAPVT III.

PRÆCIPVVS VOTORVM ET REGVLARVM SCOPVS est affectus
*perfectionem Charitatis in supremo gradu, qui celestem vitam imi-
 tatur, & mortificat terrenam.*

Collat. 1. c. 2.
 § 4.

a Ro. 6. 12.

b Gen. 17. 11.

c Ephe. 4. 13.

Opus. 8. de
 perfect. c. 1.

QVI CVPIVNT VOTA SVA ET REGVLAS maxima, qua
 possunt excellentia, seruare: ante omnia conijcere debent oculos
 (vt ait Cassianus) in eum finem, quem per hæc media assequi stu-
 dent; & in scopum, quod suam intentionem dirigunt: qui in ipsis
 Regulis est præscriptus. Qui, absque vllò dubio, est ascendere &
 peruenire ad sublimitatem puritatis & sanctitatis, quam Apostolus a *fructum*
 appellat *sanctificationis: cuius finis est vita aterna.* Hæc sanctitas est, quæ abso-
 lute vocatur perfectio; & consistit in charitate, quæ est vita, forma, & pul-
 chritudo animæ, & reliquarum omnium virtutum: sine qua nullus est, nec
 in oculis Dei vocari potest plene perfectus quamuis in fide, in scientijs, &
 gratijs gratis datis; & in reliquis studiosis operibus emineat. Et quo passim
 Charitas hæc crescit, augetur & sanctitas, & perfectio, & ipsum *perfecti* cog-
 nomen, iuxta illud, quod Abrahamo dixit Deus: *ambula coram me, & eris*
perfectus. Non dixit esto perfectus in hac vel illa re; sed *esto perfectus* in imitatio-
 ni ei, quod talis esse deberet in rebus omnibus media charitate, quæ omnes
 complectitur. Nam coram Deo, nec iter, nec progressus fit verius cælum,
 nisi gressibus diuini amoris. Qui si desit: omnia sistunt, & hærebunt absq;
 vllò merito. Id enim insinuauit Apostolus, cum dixit: *veritatem facietes in chari-*
tate, crescemus in illo per omnia, qui est caput Christus, in virtute scilicet Chri-
 sti, & qui est caput nostrum crescemus in Charitate, & in rebus omnibus ac vi-
 tibus; & actionibus quas faciemus: quarum vita & anima est Charitas. Quæ
 duos habet excellentissimos actus, & vterque spectat ad perfectionem; et
 quæ finis & scopus votorum ac Regularum, licet non in eodem gradu. Per-
 fectissimas & nobilissimas actus, in quo præcipue consistit perfectio, (vt ait
 Angelicus Doctor) est amor Dei super omnia Ad cuius alimentum & incre-
 mentum dirigunt Regulæ exercitia illa, quibus spiritus Religiosi cum spiri-
 tu Diuino coniungitur: est quæ intimè ligatur & vnitus Deo suo cum inten-
 tione purissima eius gloriæ, & familiaritate cum Diuina eius Maiestate, cum
 cuius voluntate suam habet valde vnitam & conformem.

A nobilissimo hoc actu secundus procedit, amor scilicet proximi pro-
 pter ipsum Deum: in quo, & propter quem Religiosi profitentur se inui-
 cem amare, & inter seiplos vno eodemque spiritu Dei ita vnitos esse: vt alter

alterius

alterius onera portent; & sic melius adimpleant legem Christi, quæ lex est veri amoris. Ad cuius conseruationem constituunt etiam Regulæ multa documenta & ordinationes magni momenti. Ad remouenda autem impedimenta huius Charitatis, duorum que eius actuum, constituunt Regulæ varia mortificationis exercitia, tam in materia ipsorum votorum, quam rerum aliarum. Nam, vt Sanctus Augustinus dixit; cupiditatis imminutio est charitatis incrementum. Quare sublato impedimento, quod aderat, per mortificationem, & mortem cupiditatis sequitur propensionem suam ascendendi & crescendi vsque ad vltimum, quo possit peruenire. Et hæc ferè est summa rerum omnium, quas Regulæ & Constitutiones Religiosæ complectuntur; eas que sensim declarabimus iuxta ea, quæ omnibus Religionibus sunt communia. Nimis enim prolixum esset, cuiusque particularia adferre: & aliàs erit facile hæc intelligere exijs, quæ in genere de omnibus dicentur.

Lib. 27. q. 9. q. 36.

§. I.

INCIPIENTES igitur à Charitate, quæ omnium præceptorum Diuinorum & humanorum est finis: præmissis, quæ in primo tomo de Christianæ perfectionis celsitudine, quam omnes profitemur in Sacramentis Baptismi & Confirmationis, dicta sunt: vt intelligamus, quod est proprium perfectionis Religiosæ, est aduertendum: quod quemadmodum purissimus Dei amor radix est, principium, finis, ac motuum amoris proximorum, & nobis est primum ac supremum omnium præceptorum: ita etiam est prima Regula & mensura perfectionis Christianæ, ac Religiosæ. Et sicut hic amor quatuor habet gradus: ita quatuor sunt perfectionis gradus, quos mirificè explicat Angelicus Doctor in opusculo, quod de hac materia scripsit; & respondent quatuor gradibus virtutum, quas antiqui Philosophi proposuerunt, & appellarunt *exemplares, purgati animi, purgatorias, & politicas*. Et, vt idem S. explicat: primæ sunt propriæ Dei, quæ sunt *exemplar Angelorum & hominum*; secundæ pertinent ad beatos, qui ab omni genere vitij & imperfectionis sunt mundi; & propterea appellantur *purgati animi*; tertiæ ad eos spectant, qui continuè magis ac magis *purificantur* eo animo, vt quotidie magis ac magis ad Diuinam similitudinem accedant: quemadmodum Religiosi profitentur; vltimæ, quas *politicas* vocant, sunt quas ordinariè habent homines; & vulgus Christianorum exercet. Hunc in modum primus Diuini amoris gradus & exemplar est, diligere Deum, quantum ipse est diligibilis: ita vt amor ipse sit ipsius bonitati æqualis. Et cum ipsius bonitas & pulchritudo sit infinita, ita amor sit infinitus. Et hic gradus est pro-

T. 2. c. 6.

Opusc. de Perf. c. 3. & sequentib. Vide Bellar. tom. de Monach. 2. 1. 2. q. 61. A.

1.

D d d d 3

prius

prius solius Dei, qui seipsum amat quantum potest, & quantum dignus est amari. Et hoc amore diligunt se tres Diuinae personae, quae sunt infinite perfectae cuius perfectio est exemplar nostrae, eo modo quo potest creatura suum imitari Creatorem, iuxta ipsius Saluatoris sententiam dicentis: *in uos perfecti sicut & Pater uester caelestis perfectus est: faciendo scilicet quicquid possibile est, ad eum imitandum, ut suo loco explicuimus.*

a Mat. 5. 48

2.

Tom. 1.

Tract. 2. c. 6

Lib. de perf.
Iustitia.

S Tho. 2. 2.

q. 44. a. 6.

Et q. 184. a. 3.

b Deut. 6. 5

Mat. 22. 37.

c Mat. 6. 10

d Phil. 3. 12

3.

SECVNDVS perfectiois gradus est, diligere Deum quantum est possibile ut creatura actuali & continuo amore eum amet, non separando ab ipso nec cogitationem neque affectum; neque ullum sentiendo motum amoris aut cupiditatis inordinatae ad rem, quae illi displiceat; sed summum repetendo gaudium, quod continue se occupet in rebus, quae illi placent; & impleat quicquid ille vult. Et hic gradus est proprius Angelorum & beatorum spirituum. Quos dicit Sanctus Augustinus implere integre quod primum & supremum Diuinae legis mandatum continet, scilicet, *b diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima, spiritu, & viribus:* quod tamen etiam proponitur mortalibus tanquam exemplar amoris, quem ad suam Creatorem habere debent; & ita qui adhuc in hoc mundo viuunt, studeant perfectionem imitari habitantium in Paradiso, iuxta eiusdem redemptoris sententiam iubentis dicere quotidie in oratione Dominica: *c fiat voluntas tua, sicut in caelo & in terra.* Hoc est cum ea perfectione, qua cum implent qui facie ad faciem vident iam ipsum Deum. Ad hanc perfectionem aspirabat Apostolus, cum dicebat: *d nondum accepi quod spero, nec sum iam perfectus: sequar autem, si quomodo illud comprehendere pro voto meo potero.*

Ex quo fit, ut tertius gradus, qui ad hunc magis accedit, consistat in diligendo Deo quantum creaturae in hac vita morali est possibile: repellendo a se omnia Diuini eius amoris impedimenta. sequere omnino consecrando sui Creatoris seruitio. Et hic est proprius sectantium perfectionis status: iam Religiosorum, qui ad hanc amoris celsitudinem procurandam se mancipant; quam Episcoporum, qui merito debent iam eam habere. Et in hoc gradu eo Religiosus erit perfectior, quod magis ab ipsa radice hanc euulserit impedimenta, reiiciendo a se res omnes & affectus, quibus per tria vota; iuxta suas Regulas, renuntiavit; & aspirando ad implendum perfecte quod amoris praecipuum exigit; & occupando spiritum suum, animam, sensus, & vires omnes in ipso Deo semper diligendo: cum recenti memoria tenendo, eiusque voluntatem opere exequendo: non solum in seruandis eius praecipis, sed etiam amplectendis consilijs, quasi persona huic tantum et prorsus dicata.

4.

INFORMVS gradus consistit in eodem Deo diligendo, quantum necesse est ad illi placendum, & nunquam offendendum: ita, cum super omnia a-

uando

mando, vt nihil plus quam ipsum, imò neque tantùm diligamus: sed reijciamus à nobis, quicquid huic amori aduersabitur. Et hic perfectionis gradus est omnibus iustis communis, de quo dixit Sanctus Ioannes: *e Quis seruat verbum Dei, verè in hoc Charitas perfecta est.* Quamuis, si hæc charitas cum tertio gradu conferatur, sit eo imperfectior: vt aperte constat ex responso Christi Domini nostri dato ei, qui tota vita sua mandata custodierat: *f Si vis perfectus esse, vende quæ habes. &c.* Aperte enim significauit, eum non esse perfectum: medium autem, vt perfectus euaderet, esse, facere, quod insinuabatur nos & in tertio gradu diximus. Nam statim atque res omnes, dimiserit, & impedimenta, quæ illæ adferunt, remouerit: incipiet (ait Origenes) speculatio Dei, adducere eum ad omnes virtutes, sustollendo eum per gradus suos ad earum perfectionem & culmen.

§ 2.

EX PRÆDICTA doctrina deducunt Sancti Patres celsitudinem perfectionis, quam Religiosi profitentur in prædicto tertio gradu accedentes magis ad secundum & primum, quos habent quasi exemplaria, quæ imitentur. Id affirmat S. Bernardus dicens Monachis de monte Dei: Altissima est perfectio vestra, quæ cælos transgreditur, & Angelis est æqualis, & similis Angelicæ puritati: non enim solum omnem sanctitatem promissistis, sed perfectionem etiam eius totius, & vltimum culmen totius perfectionis. Non satis vobis est custodia communium præceptorum, nec aspiciere solum quod iubet Deus; sed etiam attendere, quid ille velit: approbantes Diuinam eius voluntatem bonam, bene placentem & perfectam. Sed qui fustius hoc declarauit, fuit Sanctus Basilius, discurrens per excellentias & magnalia Angelorum, & spirituum beatorum: vt ex eis perfectionem deducat Religiosorum propriam. Et totum postea collegit breui hac vitæ Religiosæ definitione: Abrenunciatio est transcriptio cordis ab humano viuendi ritu, ad eum qui in cælis est: ita vt dicere possimus: nostra conuersatio in cælis est. præsupponit enim magnus hic Pater, præter sæcularem viuendi modum, qui est peccatorum proprius, esse duos alios in Ecclesia, ortos ex duobus vltimis prædictis gradibus charitatis: altero humano, altero cælesti. Humanus admittit res omnes licitas & hominibus permittis: quale est diuitias possidere, coniugium contrahere, prudentia propria seie gubernare, & similia: quæ ex his sequuntur sanctæque pondera, quæ charitatis votatum retinent, quasi ad pedes aquilæ duo plumbea pondera aligentur: cum quibus etsi volare possit, non tamen tam altè, nec tanta velocitate, atq; si illis careret. Modus viuendi cælestis omnibus his rebus, quæ sunt Spiritui graues renuntiat, (quasi ablati aquilæ ponderibus plumbeis)

& relin-

e. 1. Ion. 2. 5.

f. Mat. 19. 2.

Hom. 8. in
Marth.
S. Tb. 2. 2. q.
183. # 1. ad 2.De Const.
Mona. 4. 19.
Regula 2.
ex Eufis.
Phil. 3. 20.

& relinquit liberam Charitatem: vt maxima, qua potest, celeritate volans, ad supremum cœli culmen ascendat; Deumque diligat, sicut ibi diligitur; & faciens quicquid possibile est, vt imitetur magna illa, quæ ibi resplendent; Contemptum scilicet diuitiarum & honorum temporalium; puritatem absque vltu matrimonij; integram subiectionem & obedientiam Deo in rebus omnibus; continuam in Diuinis laudibus occupationem, summam omnium & mutua coniunctionem; non tamen negligens propterea curam hominum in mundi periculis existentium, sed accedens, quâdo Deus vult, ad eos iuvandos in via cœlesti. Et hæc est transcriptio quam efficit in Religiosis perfecta Charitas, virtute inspirationis Diuinæ: cuius sunt mutationes adeo admirandæ, propter quas quidam Sancti Iob amicus dixit: *hæc per hoc expansit cor meum, & motum est de loco suo.* Locus cordis (ait Sanctus Gregorius) est voluptas præsentis vitæ, cui valde afficitur: tactum tamen Diuina inspiratione, ad alium locum mutatur, ad amorem scilicet vitæ æternæ: transferens suos affectus à temporalibus ad æterna; & à visibili hoc mundo ad id, quod est inuisibile. Et sicut scriptura dicit de Henoch: *ambulauit cum Deo, & non apparuit:* in hoc scilicet mundo: quia tulit eum Deus ad alterum non degustata morte; & posuit in paradiso, vbi vitam ducit sanctam, & quietam vsque ad constitutum tempus. Ita (ait Cassianus) perfectus Religiosus ambulat semper cum Deo, non auertens oculos ab eo quod illi placet. Et non apparet in deprauato hoc mundo, à quo Dominus noster eum eduxit, & *transtulit in regnum filii dilectionis suæ*, paradysum scilicet Religionis: ne degustet, si voluerit, mortem peccati, nec sæculi huius amaritudines: sed viuat vitam quandam pacificam, quietam & sanctam: ad similitudinem eius, quæ ducitur in cœlo. Ac si mentis habitu (ait Sanctus Basilus) veluti in alium mundum commigrauerimus, inuisibilem scilicet & beatissimum.

HINC FIT, vt quemadmodum qui ab vno regno in alterum valde dissimile transit eo animo, vt perpetuus in eo sit ciuis, non amplius in patriam suam rediturus: dat operam, vt etiam idioma & habitum suæ nationis mutet, ne aduena & peregrinus habeatur; & conatur iura & consuetudines seruare regni illius, in quo habitat: quia secundum ea est iudicandus: etiam bonus Religiosus, qui ex huius mundi regno ad Christi cœlestem migrat: vt in eo, *non vt hospes & aduena, sed sicut ciuis & domesticus Dei*, habeatur in societate Sanctorum eius; studet obliuisci phrasim hominis veteris, & adami terreni; & discere magna arte & industria phrasim hominis noui, & adami cœlestis. Quisque enim ita loquitur, sicut ipse est: *inquit Saluator noster de terra loquitur; & qui est de cœlo loquitur cœlestia.* Homo itaque terrenus libenter loquitur de rebus mundanis ac terrenis.

h Iob. 37. 1.
ib. 27.
nor. 4. 9.

Gen. 5. 14.
Ieb. 11. 5.

Coll. 3. 6. 7.

Colof. 1. 13

Reg. 3. ex
Eusis.

I. Ephe. 2. 14

m Ion. 3. 31.

nis; cœlestis autem de cœlestibus ac Diuinis. Parum est, quod Religiosus non loquatur phrasim hominis veteris; quæ (vt Sanctus Bernardus ait) est arrogancia, & murmuratio: nam de se loquitur cum iactancia; de alijs autem male & cum contemptu: quia iusti huius sæculi ad id quodam modo videntur adstricti: ipse autem Religiosus vltius progredi debet, vt semper loquatur selecto noui hominis idiomate: de quo loquitur Apostolus, cum ait, quodd loquendum sit semper cum Deo, aut de Deo, aut de rebus ad bonum proximi spectantibus pro gloria solius Dei. *n loquentes, vobismet ipsi in psalmis, & hymnis & canticis spiritualibus, cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino gratias agentes semper pro omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi, vt vitæ mutatio per ipsam linguam manifestetur.* Etiam hæc vitæ mutatio est manifestanda mutatione habitûs: non tam exterioris, vt ille sit rudis huius coloris, aut figuræ talis; quàm habitu virtutum, quæ tegunt & exornant corpus & animam, o expoliantes (vt ait Apostolus) *veterem hominem cum alijs suis, & induentes nouum, qui secundum Deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis* Præcipue verd induenda sunt viscera misericordie, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam; & super omnia, opera ipsiusmet Charitatis. Et quamuis harum virtutum habitus eidem sint in omnibus iustis, siue sæculares sint siue Religiosi: sicut tamen ex eodem panno diuersæ valde fiunt vestes, ob formarum varietatem; aut ornamentorum elegantiam: ita etiam si virtutes, quæ ad substantiam sint eadem in omnibus iustis; & ex hoc omnes appellentur q *homines cœlestes*, ad imitationem *Adami cœlestis*. Religiosi tamen multo maiorem habent excellentiam, propter varios consilij actus, quibus illas exornant: vt similes sint illis, quibus cœlestes ciues se induunt; & eodem modo calceos mutant, deponentes antiquos, affectuum scilicet ad res huius mundi mortuas. *r Terra enim in qua stant* (vt dictum est Moysi) *est sancta*: ac propterea non possunt in ea esse nisi pedes tegant *lambino* affectuum cœlestium. Perpendit valde Sanctus Dionysius, quod Diuina scriptura proponat Cherubinos ac Seraphinos, qui amore ardent, nudos ac discalceatos, proptijs tamen alijs coopertos. Nam duabus tegunt n edium corpus, vsque ad pedes; alijs verd duabus reliquam medietatem vsque ad caput. Vt significetur, eos, qui Dei amore ardent, sunt que homines cœlestes in vita, profiteri summam rerum omnium temporalium nuditatem; discalceantes se etiam inordinatis affectionibus ad res terrenas. Pro habitu tamen proprias habent alas, quæ sunt virtutes. Alijs tegunt caput, & superiorem spiritus partem, quæ est intellectus & voluntas: fide scilicet, prudentia, & sapientia; spe, Religione, iustitia, misericordia, & alijs similis. Nota: alijs virtutibus tegunt pedes, & inferiorem animæ partem; appetitiones sensuales: temperantia scilicet,

Serm. 30. 6
parvorum.

n Eph. 5. 19.
Colos. 3. 16.

2.

o Col. 3. 9.
p Eph. 4. 22.

q 1. Cor. 15.
47.

r Exo. 3. 5.
1 Eze. 16. 10.
Cap. 15. de
Cœlest. Hier.
Isa 6. 2.
Vide Prædā
in Ezech. 1.

castitate, modestia, fortitudine ac reliquis moralibus, quæ passiones coëscerent. Et vtræque sunt in eorum cordibus defixæ, quibus adherent sicut alæ ipsi aui. ac propterea Ecclesiasticus dixit: *Iustorum nationem esse obedientiam ac dilectionem*: ita insinuans, huiusmodi virtutes esse quasi rationales propensiones, & quasi connaturales nationi iustorum propter longam earum exercitationem. Et quoniam Deum diligunt, nunquam has vestes exiunt, quæ status eorum sunt propria. Deus enim summè irascitur (ut quidam Prophetæ dixit) in eos, *u qui induti sunt veste peregrina*. Peregrinas autem iudicant, non solum eas, quæ à professione Christiana degenerant, sed etiam, quæ sunt alienæ à Professione Religiosa.

DENIQUE Religiosi, ut mutationem suam concludant, mutant, iura & leges gubernationis: renunciant enim iuri sæculi, & legibus carnis, quæ præceptis & consilijs Euangelicis aduersantur. Faciunt enim, quòd Apostolus dixit: *x in carne ambulantes non secundum carnem militamus, sed secundum spiritum* quia quisque Religiosus legibus illis gubernatur, quæ in sua Regula sunt expressæ: illa enim eius est proprium forum. Et tunc extollitur, ut ait S. Basilius ad suam conuersationem & familiaritatem in cælo habendam. Alæ enim, quæ illum tegunt, celerem reddunt ad volandum; ita ut corpore in terra degens, spiritu ascendat ad meditanda & contemplanda, quæ geruntur in cælo. Angeli enim ostium illi aperiunt: quia delectantur cum eo agere, qui tantam cum ipsis habet similitudinem; & ipsemet Deus ad familiaritatem suam eum admittit: quia videt eum ad eò exutum impedimentis, indutum verò pulchris ornamentis, quæ ipsum ad id iuuant; in his enim omnibus magnitudinem ostendit amoris, quo Deum prosequitur.

CAPVT IV.

RELIGIOSA PERFECTIO ETIAM CONSISTIT *in continuo progressu & incremento mortificationis, & exercitationis reliquarum virtutum, quas ipsa charitas urget, & impellit.*

QVONIAM CHARITAS IN HAC VITA SEMPER perfici potest: idè admiranda consilia & efficacitatem adhibet in querendis medijs ascendendi ad culmen vitæ cælestis, quam desiderat: efficiens in ipsa anima cordiale desiderium & facit ininfatigabilem crescendo & proficiendi in obsequio Diuino, nullo constituto termino aut limite huius desiderij. Quemadmodum enim a *seruus namquam dicit: sufficit*: ita amor nunquam satiatur amando, & operando; sed quotidie vellet proficere & excellere, nulla prætermissa sui profectus occasione.

a Pro. 30. 16.

sione,